

TRĂDEALULUI

653
Dlul Kerekes Dumitru, plugar
KISBÁNYA
up. Alsófernezezy
Saztmár m.

A magyarországi románság szócsöve — Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redacția și administrația:
Kolozsvár—Cluj, Str. Deák Ferenc-utca 36. Telefon 17-49

Căsuța postală Nr. 3.

Toate privirile

ni-le îndreptăm azi, mai mult ca oricând — către odraslele tinere, atât de scumpe sufletului nostru.

Ei sunt — doar — speranța, ei temelia — pe care vrem și trebuie să așezăm viitorul neamului nostru. Odrasle slabe, fără vlagă — viitor întunecat;

odrasle cu suflet și trup sănătos — viitor plin de nădejdi.

Cu dragoste privim la micii noștri copilași plăpânzi — cari cu străiecută în spate — acum pleacă prima oară spre școală cu priviri speriate... spre necunoscut: carte, cretă și creion.

Ii luăm de mână; îi încurajăm cu vorbe dulci.

Nu vă fie frică pușori; veți crește mari; veți ști carte.

Ai carte — ai parte, zice românul.

Ne îndreptăm acum ochii, către ce-i mai mărisori, către elevi.

Și-n privirile lor — vezi întrebarea: ce se va alege din noi? Ce ne așteaptă?

Dragi copii — nu vă bateți voi capul cu viitorul... Voi o singură grijă să aveți: cartea.

Cartea, și numai cartea s'o cunoașteți. În viață ce-i cu carte și bine pregătiți vor sta în frunte; ei și numai ei — au dreptul — de-a fi conducătorii unui popor.

Studentimea pășeste înainte — plină de avânt.

Opriti-vă o clipă — iubitorilor! Ascultați — ce vă spunem, noi cei bătuti de vânturi și furtuni.

Bătrâni văslași pe valurile vieții — avem și noi cuvânt de spus.

Nu vă supărați — că vă oprim o clipă în avântul vostru.

Drumul vieții și așa e prea obositor; nu vă grăbiți, vă ajunge.

Să știți dela noi — ce-i ajunși aproape la capătul drumului: viața e plină de abizuri, plină de primejdii ce pândesc la fiecare pas, la fiecare cotitură.

Meșter să fii, ca să le poți înconjura.

Pregătiți-vă — ca să aflați calea cea dreaptă — pentru că numai aceasta e rezervată oamenilor de caracter, bărbaților, care-și cunosc rostul în viață.

Aveți o datorie de împlinit — în afară de cât ceea către voi înșivă, alta mai superioară, aceea către națiunea din care faceți parte. • Imbogățiți-vă deci mintea cu cunoștințe — ca să fie luminată; întăriți-vă sufletul cu credința singură mântuitoare, întemeiată pe învățăturile lui Christ — ca astfel fortificați să puteți deveni oameni de frunte, conducători de norod; prin faptele voastre să creați istoria unui neam, care are și el drepturi la un loc între popoarele lumii.

Familia, biserica și școala își îndreaptă azi, mai mult, ca oricând privirile spre tineretul nostru. Grijă cea mare ce le preocupă — este problema tineretului.

În frământările de după marele război din 1914 — am neglijat cea-

Din nou chestiunea optărilor

O comunicare a postului de Radio-București

KOLOZSVÁR-CLUJ 22. — Răspunzând la numeroase întrebări, am arătat în numărul nostru de ieri, că între guvernul ungar și guvernul român n'a intervenit încă nici-o înțelegere cu privire la optare, în consecință termenul de 6 luni prevăzut în actul de arbitraj dela Viena va începe abia după ce delegații celor două țări se vor înțelege asupra modalităților tehnice ale optării, lichidarea averilor etc.

Păreră exprimată în numărul nostru de ieri a fost păreră oficială a delegației maghiare și păreră delegatului României la începutul conversațiilor româno-maghiare. Cum conversațiile dintre cele două țări au fost întrerupte, nu s'a luat nici-o hotărâre în problema optărilor și altor probleme rămase deschise.

Spre surprindere generală, postul de radio București a anunțat în emisiunea de ieri, că termenul optărilor expiră la 28 Februarie și în consecință toți acei

care au locuit în teritoriul alipit Ungariei la data de 30 August 1940 și locuiesc și acum, precum și cei refugiați, devin din oficiu cetățeni maghiari, fără a îndeplini vre-o formalitate. În urma acestora în România se poate opta pentru Ungaria până la data de 28 Februarie 1941, dar cei care vor face declarații de optare — după spusele la Radio-România — nu trebuie neapărat să părăsească țara, deoarece ei mai au un termen de un an pentru lichidarea averilor lor.

Cum privitor la locuitorii de aici, din partea Ungariei nu s'a făcut încă nici-o declarație oficială cu privire la situația celor care ar dori se opteze pentru România, noi repetăm, că nimenea să nu-și prădeze averea, ci să aștepte dispozițiunile guvernului maghiar în această privință. Noi și pe mai departe ne vom face datoria față de cetățenii noștri și vom publica toate ordinele și dispozițiunile ce se vor da în această chestiune.

„Sângele americanilor nu trebuie să curgă decât pentru Statele-Unite...”

Proiectul Roosevelt atacat cu mare înverșunare în Senatul american

WASHINGTON 22. (DNB). — În ședința de Vineri a Senatului american, în cadrul discuțiilor referitoare la proiectul de lege pentru ajutorarea Angliei, senatorul republican Brooks a declarat, că Senatul nu poate să acorde președintelui depline puteri, fiindcă în cazul acesta sângele bărbaților din Statele Unite ar mânji mâinile președintelui. Sângele americanilor nu trebuie să curgă decât pentru apărarea Statelor Unite. Senatorul Brooks aprobă ajutorarea Angliei, dar numai până la limitele

războiului. În afară de această și-a exprimat convingerea, că din echipajul neîndestulător a armatei americane nu trebuie cedat nimic Angliei. Anglia n'a știut să exploateze victoria, câștigată după terminarea războiului mondial. Proiectul de lege pentru ajutorarea Angliei are un pronunțat caracter războinic. Oratorul și-a terminat cuvântarea, arătând, că nu este atribuția Statelor Unite de a exercita un control asupra lumii de azi sau de mâine. (MTI.)

D. Majsky membru al Comitetului executiv al partidului comunist

LONDRA, 22. (Reuter). Se anunță că d. Majsky, ambasadorul Sovietelor la Londra a fost numit membru supleant al Comitetului central executiv al partidului comunist. Noua încredințare nu atinge cu nimic activitatea sa de ambasador la Londra. (MTI.)

stă problemă și urmările le vedem — îngroziți.

Trebuie — și e momentul ultim — să ne reculegem.

Prezentul are rădăcini în trecut și pregătește viitorul, iar generațiile constituie o unitate indivizibilă.

Săvârșesc o crimă acei — ce lu-

D. Eden a avut la Cairo conversații cu caracter militar

LONDRA, 22. (Reuter). D. Anthony Eden ministrul de externe al Angliei a avut în tot cursul zilei de Vineri consfătuiri cu caracter militar la Cairo. Înainte de a pleca d. Eden va vizita probabil și Cirenaica. (MTI.)

crează în contra firii lucrurilor și vreau să despartă o generație de alta, când știut este, că tatăl una este cu fiul...

Să revenim deci la tradiția Arlului de pe vremuri — când tinerii respectau bătrânii și bătrânii iubeau tinerii, fiind o nație una și nedespărțită, dela opinecă — până la vladică...

Vaticanul pregătește al XI-lea Sinod ecumenic

— Sinodul se întrunește imediat după terminarea războiului —

Marea convulsivă prin care trece omenirea va duce la prefaceri fundamentale în orânduirea lumii, oricare ar fi sfârșitul războiului ce bântuie cu furie și amenință să cuprindă toate continentele. În timp ce războiul este încă în toată, la Roma în „Orașul veșnic”, cercurile vaticanului se gândesc la ceea ce va fi după sângerosul cataclism și din ordinul Papei Pius al XII-lea lucrează de pe acum la pregătirea lucrărilor marelui Aeropag al credinței, Sinodul al XI-lea ecumenic, chemat să pună pe noul baze spiritualitate creștină.

Din 1563, data Sinodului tridentin — când s'a pornit marea acțiune de combatere a reformării — cardinalii, arhierii și prelații Bisericii catolice nu s'au întrunit decât o singură dată în Sinod. Anume în anul 1870 la Roma, când s'a renunțat dogma infailibilității Papei. Lucrările Sinodului au trebuit să fie însă întrerupte din cauza izbucnirii războiului dintre Franța și Germania. Acum se pune problema formală, dacă Sinodul care se va întruni după terminarea războiului va fi un nou Sinod, sau va fi continuarea celui din 1870?

Conform canoanelor au dreptul să participe la Sinod cei 70 de cardinali, 10 patriarhi, 258 arhiepiscopi și 940 episcopi sufragani ai Bisericii catolice. Episcopii onorari, în număr de 772, n'au drept de participare numai în cazul că sunt invitați special de Sf. Părinte, care are facultatea de a chema la Sinod și alte persoane bisericesti și chiar și laici.

Discuțiile se fac în limba latină, care este și limba oficială în care se încheie procesele-verbale.

Deși pregătirile în vederea convocării Sinodului au început, din cercurile vaticanului n'a transpirat încă nimic asupra problemelor dogmatice care vor fi dezbătute după război la Roma.

D. Cincar Markovici ministrul de externe al Jugoslaviei sosește la 26 Februarie în vizită oficială la Budapest

BELGARD 22. (Bp. Tud.) — Ziarul „Vreme” anunță, că d. Cincar Markovici, ministrul de externe al Jugoslaviei va sosi la Budapesta în societatea numeroșilor funcționari ai ministerului și a reprezentanților presei jugoslave, în vizită oficială la 26 Februarie. Programul vizitei oficiale s'a fixat pe două zile, urmând că d. Cincar Markovici să mai rămână în Ungaria alte două zile în calitate particulară.

D. Churchill inspectează fortificațiile de pe litoral

LONDRA 22. (Reuter). — D. Churchill, președintele consiliului de miniștri a inspectat Vineri, în societatea unor ofițeri superiori lucrările de apărare ale litoralului din Anglia de Sud. Inspectia primului ministru a durat timp de 2 ore și jumătate. (MTI.)

GRAI ȘI SUFLET ROMÂNESC

OCTAVIAN GOGA. — Cântărețul pătimirii noastre, trebuie să-și reocupe locul în sufletele și inimile noastre, cu tot ce-a simțit, gândit și creat. Poeziile lui, măcar părți alese deocamdată, se simte nevoia să fie reeditate și aici. Iată una, pusă pe note nu de mult, a cărei conținut și melodie mișcă și pătrunde adânc.

INIMA

*Biată inimă bolnavă,
Făgădu la drum de țară,
Cine-și mai aduce-ăminte
Câți drumești te cercetară?*

*Tu n'aveai zăvor la tindă,
Nici scumpețe la măsură,
Și-ai cinstit pe flecare
Cu'n pâhar de băutură.*

*Cum veneau în miez de noapte
Călători pribegi în lume,
Toți stăpâni la tine-acasă
Răi de plată, buni de glume.*

*Tu la toți le-ai dat hodină,
Și le-ai dat popas în cale,
Pân s'a risipit pe drumuri
Plinul pivnițelor tale.*

*Azi ești goală și săracă
Și crășmaru-ți dă să moară,
— Cine să-ți mai treacă pragul,
Făgădu la drum de țară? ...*

SEMNIFICAȚIA NAȚIONALĂ ȘI CULTURALĂ A TERITORIILOR CEDATE UNGARIEI.

— este titlul articolului semnat de d. Victor Iancu, în „Revista Fundațiilor Regale”, nr. 1 de pe Noiembrie 1940. Evidențiază date foarte importante și folositoare, de ordin statistic și psiho-cultural, despre aceste teritorii. Redăm câteva pasagi.

„Sub raportul manifestațiilor culturale și politice, populația românească din teritoriile anexate își are aportul său deosebit de însemnat, care trebuie apreciat firește și în funcțiune din psihologia generală a acestei populații. În genere, putem să distingem în cuprinsul acestor teritorii, două tipuri distincte — ambele importante și reprezentative pentru viața noastră națională. Astfel partea de șes a Biharei cu Sălajul, Sătmarul, Someșul și județul Cluj, intrunește populația din regiunea deluroasă, reprezentând în adevăr un tip îndeajuns de unitar ca mentalitate. Intr'o altă categorie trebuie clasată populația grănicerească dela Năsăud, cu care prezintă oarecari înrudiri și Maramureșeni, deosebiți totuși printr'un trecut istoric aparte.

Județul Năsăud ne-a dat literaturii doi dintre reprezentanții ei cei mai de seamă. Sunt Gheorghe Coșbuc și Liviu Rebreanu, între care de asemeni n'ar fi greu a se stabili anumite trăsături comune pentru reconstituirea unei mentalități unitare.

Țara Oașului și țara Chioarului, fără îndoială cele mai pitorești regiuni din Ardealul de Nord, păstrează caracteristici proprii care nu se pot integra în mentalitatea sălăjană și a Românilor din Valea Someșului, dar nici în aceea a grănicerilor din Bistrița-Năsăud. Particularități cu totul speciale prezintă apoi Românii din vecinătatea Secuilor, din jurul Reghinului și al Topliței, din județele Mureș. Aici a activat fruntașul Școlii Ardelene, Petru Maior. Aici s'a născut și Patriarhul Miron. În genere, țărănimea din această regiune păstrează o conștiință de demnitate foarte accentuată. În același timp, regiunea aceasta este bogată în talente artistice și în inteligențe naturale surprinzătoare. Există

în această parte a Ardealului o seamă de artiști-țărani care, fără să abandoneze stilul țărănesc de viață, își profesază arta cu deplină conștiință. Civilizația satului românesc a atins aici o strălucire rară“.

ION CHINEZU: ASPECTE DIN LITERATURA MAGHIARĂ ARDELEANĂ.

— Actualul Consul General al României la Kolozsvár-Cluj, d. profesor Ion Chinezu, este și un apreciat istoric și critic literar. Dsa a redactat și dirijat, în ultimii opt ani, cunoscuta revistă de cultură, *Gând Românesc*. Iar în cele două decade de viață românească, prin cercetări asupra literaturii și a mișcării spirituale ungare din Transilvania, a contribuit în mare măsură la cunoașterea reciprocă și apropierea culturală a celor două națiuni. Volumul cu titlul de mai sus, publicat în 1930, conține date și considerații de mare importanță, din acest domeniu, care vor fi utilizate, comparativ, ori de câte ori se va simți necesitatea să se susțină interesele noastre. Redăm mai jos o parte din încheierea studiului.

„Literatura aceasta impresionează mai mult prin cantitatea ei decât prin calitate, ea are așa dar o semnificație socială mai degrabă, decât una estetică, înglobându-se, în mare parte, prea programatic pentru a avea libertatea desăvârșită a inspirației — între mijloacele de luptă, de afirmare națională. Aceasta explică atitudinea prea indulgentă a criticii, copleșirea numărului în paguba operelor de selecționare și ierarhizare, iluzia statistice care poate falsifica viziunea adevăratei realități.

În literatura maghiară a acestui deceniu n'am găsit, de pildă, un liric sau un dramaturg de adâncimea lui Blaga, iar dintre prozatori doar Gulácsy poate fi pus alături de Rebreanu — spunem acest lucru nu pentru

a introduce un element de comparație orgoliosă care n'are ce căuta într'o cercetare, ci pentru a da cititorului român un mijloc de dimensiune a valorii acestei literaturi — în schimb, lărgă publicitate, organizarea, am zice: excesivă, a saltat la suprafața opiniei publice o mulțime de nume care n'au decât aderențe ocazionale cu literatura.

Aceste rezerve făcute însă, vom recunoaște că s'a muncit cu tenacitate în tabăra maghiară, s'au atins rezultate apreciabile, s'au deschis perspective noi, au răsărit câteva talente autentice, s'a realizat un nivel care înainte de război îi era necunoscut.

Cât pentru conașterile interne și externe de dezvoltare pe care această literatură le are în cuprinsul granițelor românești vom cita cuvintele autorizate ale profesorului Kristóf: „Punctul de vedere al aprecierii rămăsă o problemă internă a maghiarimii: Ea singură și liberă și-l poate defini. Nimeni nu dorește să fim smulși din unitatea culturii maghiare. Năzuința noastră ca, rămânând în această unitate, să ne împlinim datoria cetățenească, este recunoscută ca un drept natural. În ce privește literatura, nimeni și nimic nu ne îngăduiește, nu se impune ce să primim drept literatură, cu ce fel de poezie să ne mulțumim. În această privință conștiința noastră literară decide (Gh. Kristóf: *Eszttikai becslésünk a magyar közzellem hatása alatt*, Cluj, 1928 p. 108-110).

Nimeni și nimic, în adevăr, n'a implorat asupra dezvoltării, asupra direcțiilor pe care literatura maghiară le-a putut lua în nestânjenită voie, așa cum a înțeles și le ia“.

Citatul din constatările dlui Kristóf György — fostul în cei douăzeci de ani și actualul profesor de literatură maghiară la Universitatea clujană — este cât se poate de pilduitor. **GHEORGHE DÂNCUȘ**

EFEMERIDE:

UN FILOZOF ...

Zbrârlit, pătat pe albele-i vestminte,
Lord șade pururi paznic în ogradă;
Doar cu pisica are gust de sfadă,
Cu — toate — că-i un senior cuminte:

Nicicând nu umblă vagabond pe stradă,
Să se încaere nu-i dă prin minte,
Pe nimeni n'a mușcat și nu mă minte,
Deși e deslegat și n'are zgardă.

Doar noaptea 'achină litanii la lună,
Cu ea are, să știți, o taină veche
Căci pururi are ceva să-i mai spună ...

Incolo n'o să-i mai găsiți pereche:
Mănânc'o pâne 'ntreagă când i-e foame,
Și-apoi, fără de grijă, doarme, doarme ...

SCHELETUL

Străvechiu schelet ce stai acum cuminte
In sala de muzeu, a ta cetate ...
Și pașnic, nemișcat, — eternitate! —
Privești cum trece vremea înnaite ...

Nici pot găsi ce-ai fost și-a tale fapte
De sunt ursite-aducerii aminte ...
Misterul tău nu-l știe-a noastră minte,
A tale taine'veci n'or fi aflate ...

De-ai fost un om de rând, savant sau rege,
Ce stăpânia odată 'ntreaga lume,
Ce s'a ales din toate-acum, pribege?

Ca mâni, ne-om prăbuși și noi, din culme,
Ș'enigma noastră cine-o s'o deslege?
... Infimi atomi, purtați de-a mării spume! ...

VIRGIL ȘOTROPA

Creionări fugare

PUNCTE DE PLECARE...

Speculațiile filosofice din toate vremurile, ocolind adevăratul drum de orientare, n'au făcut altceva, decât să răstălmăcească realitatea profundă și sensul adânc al vieții. Concepția de bază a doctrinelor abstracte, se fundamentează pe un pedestal de propoziții, lipsite de firul roșu a convingerilor clare. Zădarnice sunt toate figurile de stil; inutilă e 'ntreaga arhitectură de raționamente, dacă nu desprinzi din ansamblul acestor creații, vibrația cloditoare a sufletului și a sensibilității umane.

Parcurgeți tot drumul sinuos și atât de nesigur al speculațiilor filosofice — începând cu antichitatea și încheind cu veacul XX, — și vă veți convinge de falsitatea atâtor concepții, și de subrezenia atâtor construcții spirituale. Nu negăm și nu facem „tabula rasa“, operele de o incontestabilă valoare, cari au fost pietre de hotar în evoluția culturii universale.

Aplecați-vă ochii voștri peste filele cărților etichetate drept „celebre“, și adânciți problemele cari vi se pun pen-

tru deslegare. Veți aproba și veți respinge. Vă vor entuziasma multe soluții salutare, dar vă vor desgusta atâtea incertitudini metafizice. Veți pluti cu gândul prin văzduhuri de-avânt; vă veți simți apoi zdrobiți și înfrânți, la marginea vieții chinuitoare.

De multe ori te asaltează întrebările, marile întrebări. Ōi nu le găsești răspunsul. Il cauți pretutindeni. Vrei să descifrezi sensul vieții. Vrei s'ascuți melodia turburătoare a vieții de dincolo. Te adâncești în tine, în intimitatea ființei tale, și făurești o lume nouă, lumea convingerilor tale. Dece această alergare spre tărâmură siderale? Dece suntem aceiași peregrini uitați de vreme, în căutarea veșnicului nepătruns? Plecăm din noi, și ne întorcem tot în noi; ne ridicăm în lumi de vis înrouat, și ne prăbușim în prăpastia înfrângerilor grele.

Și'n acest etern suș și coboriș, noi nu vedem legea implacabilă sădită de Marele Demiurg. Ne mulțumim cu răspunsuri evasive, admitem teorii de orice

natură; ne eschivăm de Marele Răspuns, de unica certitudine existențială. Ne complacem mai mult în lenevie spirituală, în jocul artificial al cuvintelor, decât să pătrundem în marea și unica Prezență, după care aleargă însetoșat sufletul nostru. Disconsiderăm tot ce e „legea firii“; aruncăm la gunoiul indiferenței, ceea ce înseamnă „rostul esențial al lucrurilor“, și nu ne dăm seama că greșim în acțiunile noastre, și că ochii noștri, nu văd ceea ce trebuie să vadă.

În această permanentă căutare, simțim dedublarea ființei noastre, desfacearea totală de materie contingentă, și ancorarea gândurilor, în împărăția esențialității veșnice. Devenim „noi înșine“ viață desbrăcată de banalul cotidian, trăire intensă a spiritualității noastre, dăruire în nemărginirea Ființei — de — totdeauna.

Când întorcem privirile spre interiorul nostru, și când pătrundem în tainitele sensibilității pure, trăim cu — adevărat viața. Atunci vorbim cu ceea ce e 'n noi, cu vibrarea intimității noastre. Ascultăm glasul, svăcnetul și — acea turburătoare simfonie a vieții profunde. Aici, în casa sufletului, e marea noastră Durere, marea noastră Bucurie, marea nepătruns al Veșniciei.

Desprinși din jocul, uneori atât de absurd, al frământărilor zilnice, devenim vizionarii lumii ce va să vină, crainicii unor vremi înnoitoare. Și această lume plăsmuită în perspectiva celor mai înalte idealuri, e viața noastră plină de contrarietăți, înveninată de aceeași eternă și „sfântă“ Minciună. Trăim în același veșnic provizorat, și în aceeași înfrigurată așteptare, a unui „ceva“ nedefinit.

Viziunea edenică, nostalgia (adânc grăitoare) a sufletului însetat de veșnicie, ne sunt jaloanele de orientare în nemărginitul câmp al visurilor noastre înfrânate. Lăsăm să hoinărească gândul, și-l rechemăm apoi, în casa de lut a patimilor noastre. Ne este mai scumpă viața mistuitoare a materiei, decât o trăire magnifică și totală, în țara cu livezile de azur.

E în noi o viață, sub dublu aspect: ne vrem buni, dar preferăm a fi răi; ne vrem drepti, continuăm a ne înșela unii pe alții; dorim Frumosul, îl strivim sub picioare; vrem ceva, și nu realizăm nimic. Și putem continua aceeași gamă nesfârșită, a contrarietăților din noi înșine. Urmează în mod logic întrebarea, de ce atâtea contradicții în acțiunile noastre? Oare viața — în esențialitatea ei, — nu e și ea o continuă și flagrantă contradicție? Nu! Pentru că noi o facem contradictorie; noi o clădim din piatră nestatorniciei; noi o negăm și o aprobăm, și tot noi suntem aceia, cari o vrem și o putem face altfel decum se prezintă, în cruda ei realitate.

Apropiindu-ne de vibrarea intimității noastre, înțelegem sensul — unicul sens — al Vieții înnoitoare. Imbrăcați în haina înșelăgerii adevărate, putem pași cu încredere pe drumul desăvârșirii totale. Inarmați cu spada înțelepciunii, și pătrunzând în rostul intim al lucrurilor, ne vom purifica viața, vom trăi în *Prezența Unică*, și ne vom desface de tot ce-i contingent și vremelnic în ființa noastră.

Spiritualitatea aceasta nouă, e Pâinea cea de toate zilele a sufletului nostru.

VICTOR ILIEȘIU

DE DORUL TĂU

Din clipa cea de neuitat,
Când eu te-am cunoscut,
De mine aproape te-am simțit
Și'n suflet te-am avut.

Că tu-mi respingi a mea iubire,
Mă voiui sili din răspuseri
Să pun zăgaz patimei mele,
Să fac din mine ce-a fost eri.

Voiu cere sfatul minții mele.
Curaj cer sufletului frânt;
Și înarmată cu acestea,
Voiu face iar din plânsul cânt.

Mă voiui feri deacum 'nainte
O jur! ... E martor Dumnezeu,
De cei ce sunt avari ca tine,
De cei cu suflet ca al tău.

AURICA MARTON

Cronica externă

Japonia nu dorește războiul, dar are nevoie de produsele Indiilor Olandeze

— Intervenții pentru pace desmințite. Pact de neagresiune sovieto-japonez. Germania cere Greciei să-și fixeze condițiile de pace. Un sistem de alianță sârbo-bulgaro-turco-grec. Grecia va trebui să aleagă între pace, ocupație sau război. Saracioglu a informat pe ambasadorii Angliei și Greciei despre pactul dela Istambul. Singapur trimite întăriri în Burmania. Flota americană din Pacific sub presiune. Bogățiile Indiilor Olandeze. Eden a sosit la Cairo —

Guvernul elen ar fi respins oferta de pace a Berlinului

Presa internațională relatează în același timp două intervenții pentru pace. Prima ar fi aceea a Japoniei, pentru o pace generală, a doua se referă la intervenția guvernului german la Atena, pentru lichidarea războiului greco-italian.

Mediațiunea japoneză se desminte în forma în care aceasta a fost relatată de presa britanică. Berlin afirmă, că în capitala Reichului nu se știe de oferta de pace a Japoniei. Se

vorbește însă de exprimarea intențiilor pașnice a ministrului plenipotențiar japonez dela Londra, căci Japonia, ca semnatară pactului tripartit, e adversara întinderii războiului. Reprezentantul Japoniei a spus doar atât, că în anumite împrejurări Japonia ar fi gata să ia asupra sa rolul de mediator. Nici vorbă deci de versiunea engleză, care susține, că Japonia ar fi făcut o ofertă concretă de pace.

Pact de neagresiune japo-sovietic

Se vorbește de eventualele tratative sovieto-japoneze în vederea încheierii unui pact de neagresiune între aceste două puteri. În interesul acestui pact Japonia ar fi dispusă să încheie pacea cu Ciang-Kai-Shek, astfel, că ajutorul Sovietelor acordat guvernului din Ciung-

king, ar înceta. Astfel Japonia și-ar putea retrace forțele din China, concentrându-și toate puterile și interesul în Pacific și la Singapur, unde încordarea crește pe zi ce trece, iar imperiul japonez se află față în față cu lumea anglo-saxonă.

Germania va cere azi sau mâine Greciei să-și fixeze condițiile de pace?

În ceea ce privește intervenția germană la Atena, dela Berlin nu se desminte decât faptul, că până acuma diplomația germană n'a intervenit la Atena. În schimb informații primite la Belgrad relatează, că în cercurile politice dela Atena se crede, că azi sau mâine se așteaptă inițiativa germană în această chestiune. S'ar putea ca guvernul german să ceară guvernului elen să-și fixeze condițiile de pace. Totul depinde însă de măsura în care influența britanică se va putea impune la Atena. După unele versiuni axa dorește să rezolve până la sfârșitul lunii Februarie problema greacă, căci încurând vor începe marile operațiuni de primă-

vară, dată, la care puterile axei vor să cunoască în mod precis situația din Grecia și atitudinea acestei țări.

Ziarul Vecer din Sofia recomandă grecilor să primească oferta de pace, căci astfel vor contribui în mod efectiv la asigurarea păcii în Balcani.

GUVERNUL ELEN AR FI RESPINS OFERTA DE PACE GERMANILOR

Ziarul „Vecer“ din Belgrad afirmă în baza unei telegrame din New-York, că guvernul elen ar fi respins oferta de pace a germanilor. Ziarul declară în același timp că știrea din New-York n'a fost încă confirmată.

Un sistem de alianță sârbo-bulgaro-turco-grec?

Presa otomană continuă comentariile acordului dela Istambul, dând impresia că opinia publică crede în împrăștierea nourilor, cari amenințau țara cu furtuna. Increderea în pacea balcanică s'a întărit, ba mai mult, se vorbește tot mai mult de crearea unui sistem de alianță sârbo-bulgaro-turco-grec.

Presa otomană nu ascunde față de toate acestea părerea sa că în cazul, când marile puteri ar hotărî întinderea frontului balcanic, aceasta ar duce la scăderea considerabilă a importanței acordului.

GRECIA VA TREBUI SĂ ALEAGĂ ÎNTRE PACE, OCUPAȚIE SAU RĂZBOI

Agencia NST transmite informațiile deținute de presa din Danemarca. Ziarul Berlingske Tidende crede a ști că conflictul greco-italian va trebui să se lichideze în termenul cel mai scurt. Acest ziar afirmă că cea mai favorabilă soluție pentru Atena ar fi dacă ar accepta începerea negocierilor. Ziarul „Politiken“ scrie că Grecia se află în fața unor grave răspunderi. Grecia n'are de ales decât între următoarele trei posibilități: 1. Încheierea imediată a păcii cu Italia. 2. Ocupația germană și italiană în eventualitatea că n'ar primi pacea și 3. Pri-

mejdia de a transforma țara în câmp de bătălie, dacă Anglia ar debarca trupe în Grecia spre a lua apărarea țării.

SARACIOGLU A INFORMAT PE AMBASADORII ANGLIEI ȘI GRECIEI

KH anunță din Ankara că d. Saracioglu, ministrul afacerilor streine a Turciei a primit eri pe ambasadorii Marelui Britanii și Greciei pentru a-i informa despre situație, probabil despre acordul încheiat la Istambul.

EDEN A SOSIT LA CAIRO

Agencia Reuter anunță din Cairo, că d. Eden, ministrul de externe a Marelui Britanii a sosit Joi la Cairo. D. Eden este însoțit de generalul Dill, șeful marelui stat major al Imperiului.

La Zürich aceasta călătorie neașteptată se explică în sensul că Eden și Dill vor decide modul în care Anglia va interveni în Orientul Apropiat și în Balcani. Vor fi examinate planurile ofensive și defensive, luând în considerare toate posibilitățile. În cercurile politice britanice se crede, că se ia în considerare și intenția de a se acorda Greciei un ajutor mai masiv.

Ultima vizită a lui Eden în Egipt a

însemnat pregătirea ofensivei generalului Wawell. Actualei călătorii i se acordă deci o mare importanță politică și militară.

SINGAPUR TRIMITE ÎNTĂRIRI ÎN BURMANIA

Situația din Extremul Orient rămâne îngrijorătoare.

Ziarele din Milano anunță că la Singapur sosesc fără întrerupere cele mai moderne avioane de luptă, care sunt imediat trimise la alte puncte strategice. Din oră în oră pleacă spre zona de frontieră a Birmaniei trenuri încărcate cu soldați. Hongkong s'a pregătit pentru asediu. În cercurile britanice s'a declarat că orașul va fi apărat până la ultimul om. Radio din Londra a declarat că Birmania nu va rămâne singură în caz de primejdie, căci ea face parte integrantă din Imperiul Britanic.

Japonia nu dorește războiul, dar...

Amiralul Nomura, ambasadorul Japoniei la Washington a primit eri pentru prima oară pe reprezentanții presei, exprimându-și în primul rând simpatia pentru poporul american. La întrebarea ziariștilor, el a declarat următoarele: — Nu cred, ca între Statele Unite și Japonia să poată fi război. Japonia nu va lua în nici un caz inițiativa unui eventual conflict, și țara mea nu va face nici o mișcare până în clipa în care USA va face primul pas spre o conflagrație. Japonia caută să evite, orice

s'ar putea părea provocare în ochii americanilor.

JAPONIA ARE NEVOIE DE PRODUSELE INDIILOR OLANDEZE.

Dar Japonia este obligată să fină cont de necesitățile populației sale și de aceea se întinde spre sud. Dar niciodată nu ne-am gândit să atacăm Indiile Olandeze, deși avem mare nevoie de produsele lor. La sfârșitul declarațiilor sale, Nomura și-a exprimat nedumerirea față de concentrările de forțe britanice la Singapur.

Bogățiile Indiilor Olandeze

Intr'adevăr Indiile Olandeze dispun de cantități enorme de petrol, cărbune, zinc, bauxit, aur, cauciuc și ceea ce e foarte important pentru Japonia, orez, nemaivorbind de ceaiul, cafeaua, tutunul și untdelemnul care constituie bogățiile nesfârșite ale acestor insule către care se îndreaptă actualmente privirile lumii întregi. Pe insulele acestea în 1938 s'au produs 1.850.000 tone de benzină, 400.000 de benzină ușoară pentru avioane și 800.000 tone de gaz și ulei răcoritor. Toate produsele acestea au fost ex-

portate la Singapur, Japonia, Australia și în Noua Zeelandă. Numai 12 la sută au ajuns în Europa. În noua constelație însă Anglia și USA au creat mari dificultăți exportului japonez și negocierile comerciale între Indiile Olandeze și Japonia nu au putut încă ajunge la rezultatele dorite la Tokio. Indiile Olandeze s'au înarmat spre a se putea apăra, iar acum s'a ajuns la încordarea care poate provoca în orice clipă explozia războiului în această emisferă a pământului.

O instituție financiară va lua ființă la Kolozsvár-Cluj pentru satisfacerea necesităților de credit pe termen lung a întreprinderilor industriale din Ardeal

Ziarul „Keleti Ujság“ este informat, că marile întreprinderi industriale din Ardeal, având nevoie de credite importante pe termen lung, ținând seamă și de capitalurile blocate în România, examinează îndeaproape aceasta problemă. Marile întreprinderi industriale cât și cele mijlocii din Ardeal, ar avea nevoie de credite de investiții noi în valoare de 2 milioane pengő, iar întreprinderile din Secuime de cca. 1,7 milioane pengő, comunicând aceasta și forurilor competente.

Având în vedere, că instituțiile bancare particulare nu dispun de capitaluri atât de mari pentru investiții pe termen lung, Banca Națională a Ungariei examinează împreună cu Institutul de

Organizare a Industriei, problema înființării unei societăți anonime pentru satisfacerea cererilor de împrumuturi pe termen lung a întreprinderilor industriale din Ardeal. Aceasta instituție financiară s'ar înființa la Kolozsvár-Cluj. În cercurile bine informate se crede, că chestiunea va fi rezolvată încurând, ea fiind luată în considerare de forurile competente.

— Dna Profesoara OPRIS AURELIA dă lecții de pian. Doritorii se pot adresa prin o carte postală pe adresa Kolozsvár-Cluj, Str. Irinyi, fosta Popa Ilariu No. 8. — O recomandăm călduros publicului românesc.

După convulsii rebeliunii

România a pornit pe calea refacerii sănătoase

Țara vrea ordine și liniște — Sub scutul armatei populația își reia munca productivă — Reprimarea ororilor —

BUCUREȘTI 22. — Anchetarea autorilor răsvrătirilor din Ianuarie 1941 și perchezițiile domiciliare pentru descoperirea armamentului și altor obiecte provenite din jaf, continuă fără întrerupere atât în capitală, cât și în provincie. Cu ocazia perchezițiilor făcute la sediile legionare din diferite orașe, a ieșit la iveală un bogat material compromițător, din care rezultă, că fruntașii rebeliunii s'au pregătit de mult pentru răsturnarea ordinii în stat și în același timp s'au îngrijit și de acumularea bunurilor materiale, care să le asigure un traiu tihnit și lipsit de griji în caz de eșec.

Ajutorul legionar înființat pentru ajutorarea sinistraților și refugiaților, administrând fonduri de sute de milioane, a fost condus în multe locuri fără registre de contabilitate

și astfel importante sume de bani au primit adeseori cu totul altă destinație, decât cea dorită de inițiatori. S'au plătit sute de mii de lei fără nici-o chitanță unor tineri, care au ajuns pe neașteptate în posturi de conducere, în schimb sute de cereri și recomandări de ajutorare au rămas nerezolvate. Cu ocazia verificării gestiunii prefecturii județului Arad s'a stabilit, că șefului legiunii din Hunedoara i s'a acordat un împrumut de 3 milioane lei, fără a se menționa dacă banii au fost întrebuințați pentru organizația legionară sau în scopuri particulare. Parchetul a întreprins cercetări și în această privință. Cercetările sunt îngreunate de faptul, că în multe locuri arhivele organizațiilor legionare au fost distruse sau înstrăinate de foștii comandanți.

lor două pogoane de pământ, iar un comisar de poliție a oferit câte 200 lei lunar din salariul său pe timp de 5 ani.

REINFIINȚAREA BRESLELOR PROFESIONALE

Se știe că imediat după inaugurarea regimului național-legionar breslele profesionale ale muncitorilor, funcționarilor particulari și micilor meseriași patroni au fost dizolvate, iar averile acestora au fost confiscate în favorul organizațiilor muncitorești legionare. Odată cu reprimarea răscoalelor și abrogarea legii prin care România a fost declarată stat național-legionar, guvernul a hotărât reînființarea organizațiilor profesionale apolitiice, încredințând comitetul Camerii de Muncă să întocmească un proiect de funcționare a organizațiilor profesionale cu excluderea politicienismului.

În ședința de ieri a Camerii de Muncă din București s'a propus reînființarea breslelor profesionale și s'a întocmit un memoriu prin care se cere restituirea averilor breslelor acumulate decenii de-a rândul din contribuțiunile muncitorilor, funcționarilor particulari și micilor meseriași.

Cunoscând spiritul de înțelegere al generalului Antonescu față de nevoile păturilor producătoare, muncitorii și meseriașii mici din România sunt convinși că doleanțele expuse în memoriul Camerii de Muncă vor fi rezolvate în curând și prin restabilirea breslelor profesionale, scutite de politică, se va porni la propășirea profesională atât de necesară în țara bătută de atâtea neajunsuri.

Autoritățile au operat peste 10.000 de arestări în rândurile rebelilor

Comisia instituită pentru cercetarea autorilor răsvrătirii din Ianuarie 1941 a anunțat, că până în seara zilei de 20 Februarie 1941 au fost arestate în capitală 4311 persoane, dintre cari tribunalul militar a pus în libertate 1238 persoane. În provincie au fost arestate 4631 persoane. Cercetările persoanelor

arestate au fost accelerate și tribunalele militare rezolvă zilnic câte 50—60 cazuri.

În cursul zilei de ieri tribunalul militar din capitală a pronunțat 32 sentințe de condamnare dela 6 luni închisoare până la 7 ani muncă silnică și 15 sentințe de achitare.

Recunoștința țării pentru generalul Ion Antonescu și soldații căzuți la datorie

Stadiul cercetărilor este urmărit zilnic de toate cercurile din România și conducătorul statului primește și acum teacuri de scrisori și telegrame din toate unghiurile țării, din care rezultă, că poporul român nu are și nici nu a avut nimic cu aventurierii, care pornind dintr-o ideologie nebuloasă și din ambiții bolnavicioase au voit să deslănțuie

un adevărat războiu civil. Recunoștința populației față de bravii soldați care și-au pierdut viața în luptele duse împotriva răsvrătiților și compătimirea cu familiile acestora este nemărginită. Fondul de ajutorarea familiilor ostașilor căzuți la datorie crește din zi în zi. Mai recent, un mic proprietar a donat în favorul familiilor victime-

„Axa merge cu siguranță matematic spre victorie“

Anglia va simți gravitatea loviturilor italiene pe fronturile viitoare

— Concluziile cercurilor conducătoare italiene pe marginea situației războiului —

ROMA 22. (Stefani.) — Cercurile conducătoare italiene judecă situația generală cu calm desăvârșit. Aprecierile propagandei engleze despre situația militară, politică și morală din Italia au fost calificate în Italia drept neverosimile și ciudate. Cercurile conducătoare italiene au făcut următorul rezumat despre situația generală a războiului actual:

1. Siguranța victoriei axei se sprijină pe baze matematice. Aceleași motive care au făcut, că Anglia să câștige războiul în 1918, condamnă acum Anglia să fie bătută, abstragând de orice ajutoare ce ar primi din afară.

2. Colaborarea italo-germană și alianța celor două revoluții paralele este de nezdruccinat.

3. Forța interioară a Italiei este foarte solidă și nu s'a întâmplat nimic ce ar putea provoca contrarul. Evenimentele din Africa sunt considerate drept epizoade auxiliare. Inamicul va suferi un eșec dureros, dacă se bazează

pe demoralizarea popoului italian.

4. Italia este mândră de faptul, că prin forțele sale rezistă acum la cea mai puternică presiune a imperiului britanic. Acest fapt pune Italia la o grea încercare și națiunea italiană stă pe loc în mod constant și în cea mai deplină unire. Pregătirile militare italiene se apropie la dezvoltarea finală. Inamicul va resimți gravitatea forțelor italiene pe fronturile viitoare.

5. Italia va face față îndatoririlor sale militare în Africa și în Orient și va merge până la concluzia finală cu voința fermă de a aplica cele mai grele lovituri și cu siguranța că războiul nu se va decide pe fronturile laterale, de mâna a doua.

6. În Europa s'a trezit deja conștiința antiengleză, care tinde să cucerească lumea întreagă. În fața tribunalului omernirii, Anglia s'a condamnat singură, fie la o schimbare radicală, fie la pieire definitivă de pe suprafața pământului. (MTI.)

INFORMAȚIUNI

— DUMINECĂ, în ziua de 23 Februarie, la liturgia dela Catedrala Gr. Cat. din Cluj (str. Deák Ferenc), va cânta prima dată corul mixt din nou organizat al Catedralei, de sub conducerea diui profesor Ionel Șerban.

— NUMAI DELA 10 MARTIE SE PUNE ÎN VÂNZARE PÂINEA CU FĂINĂ DE MĂLAI. Guvernul a dispus ca începând dela data de 23 Februarie, sau dela 1 Martie, pâinea să nu poată fi fabricată decât ca un anumit amestec de făină de porumb. Având în vedere, că în numeorase localități nu s'a putut face aprovizionarea cu făină de mălai, acest termen a fost prelungit până la 10 Martie. Proporția de amestec este de 20%, adică la fiecare 100 kgr. de făină, 20 kgr. trebuie să fie făină de mălai.

— CAUTĂM CORESPONDENȚI pentru ziarul nostru în orașele: Nagybanya-Baia Mare, Szatmárnémeti-Satu Mare, Szamosujvár-Gherla, Dés-Dej, Zsibó-ibău, Beszterce-Bisztrîța, Nagykároly-Careii Mari, Zilah-Zălau, Marosvásárhely-Târgul Mureș, Szászrégen-Reghinul Săsesc, Szilágysomlyó-Șimleul Silvaniei, Nagyvárad-Oradea, Nagyszalonta-Salonta, Halmi-Halmei, Marosziget-Sighet. — Domnii, care doresc să colaboreze în mod constant cu ziarul nostru — sunt rugați să-și comunice în scris ofertele lor. — Redacția ziarului „TRIBUNA ARDEALULUI“.

— ABONAȚII noștri sunt rugați să binevoiască a indica pe scrisori sau mandatul poștal numărul de pe adresa cu care primesc ziarul.

— RAȚIA DE GRĂSIME A FOST REDUSĂ LA JUMĂTATE ÎN ITALIA. Ministrul de agricultură a dispus ca rația lunară de grăsime care până acum era de 800 gr. de cap, să fie redusă, la jumătate, adică la 400 gr. Dispoziția intră în vigoare cu data de 1 Martie. Cu această dată se interzice și fabricarea prăjiturilor proaspete și a cozonacilor numiți: „Pamelton“.

— D. Profesor Dr. HAȚIEGANU EMIL și-a deschis biroul avocațial în Kolozsvár-Cluj, str. Deák Ferenc 51. (Intrare str. Bethlen 8, fost Baba Novac). Consultă dela orele 4—6 p. m.

— SE VOR ATAȘA VAGOANE RESTAURANT LA TRENURILE PERSONALE. Având în vedere, că în urma restricțiilor de circulație, pe căile ferate nu circulă decât trenuri personale, care parcurg distanțele în timp cu mult mai îndelungat, Direcțiunea MĂV se ocupă cu ideea să atașeze pe lângă trenurile personale și vagoane restaurant.

— CERCUL DE STUDII FRANCEZE din localitate organizează la sediul său din Bartha Miklós-utca nr. 20 în fiecare Joi, dela orele 16—18 discuțiuni literare libere, la care pot lua parte toți aceia, care doresc să cunoască și să aprofundeze literatura franceză. Subiectul acestor discuții este format din schimburi de vederi și reflexii asupra tuturor scriitorilor francezi și a operei lor.

— Dl. Dr. NAGHI TEODOR, medic de nas, gât și urechi consultă și pe mai departe în Nagybánya-Baia Mare, Horthy Miklós-u. 18.

Guvernul asigură sătenilor 25 milioane metri pânzeturi de bumbac

BUDAPEST. — Se anunță, că guvernul în dorința de a asigura populației dela sate cu pânzeturi ieftine, a luat măsurile necesare în acest scop. Se afirmă, că mărfuri de bumbac, anume cca. 25 milioane de metri vor fi puse la dispoziția sătenilor prin organizația cooperativelor Hangya. Fabricile de textile examinează aceasta problemă și cred, că în vederea acestei acțiuni, au nevoie de 2 milioane de kgr. de bumbac.

Executăm cu precizie

Mutările

efectelor de strămutare din Ungaria în România, pe calea cea mai avantajoasă, și cu prețuri convenabile. Tel. 14-67.

Erdélyi Automobil Szállítási Rt. Kolozsvár, Ferenc József-ut 141. Telefon 14-67.

Reglementarea competențelor pensionarilor publici proveniți dela statul român

BUDAPEST 22, (MTI.) — Buletinul oficial a publicat ordonanță Nr. 1200—1941 M. E. a guvernului referitor la reglementarea competențelor pensionarilor din Ardealul și părțile răsăritene alipite Ungariei.

Efectul ordonanței se referă la competențele tuturor pensionarilor de stat, județ, orașenești și comunali, precum și la pensionari militari, jandarmi, și poliști și la văduvele și orfanii pensionarilor din categoria de mai sus, care au locuit la 30 August 1940 în teritoriul realipit, sau care s'au mutat până atunci în restul Ungariei. Formularele cererilor pe care o vor completa pensionarii, se găsesc la primăriile orașelor și comunelor. Formularele completeate trebuie înaintate serviciilor competente până la 30 Aprilie 1941.

Tribuna Ardealului

Editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

ziar românesc ce apare pe teritoriul Ungariei. Este datorită fiecărui român ardelean să se aboneze, să citească și să răspândească ziarul nostru.

Costul abonamentului:

Abonamentele, publicațiile și inserările se primesc la Administrația ziarului în Deák Ferenc-u. 36. Pentru țărani 15 pengö anual, 8 pengö pe jumătate de an, 4 pengö pe 1/4 de an și 1.50 pengö pe lună. Pentru preoți, învățători și funcționari, 25 pengö pe an, 13 pengö pe 1/2 an, 7 pengö pe 1/4 de an și 2.25 pengö lunar.

Abonamentul general 30 pengö anual.

Pentru bănci, instituții și abonamentele de sprijin 50 pengö anual. Abonamentele în streinătate 40 P.

Tribuna Ardealului

Abonamentele, publicațiile și inserările se primesc la Administrația ziarului în Deák Ferenc-u. 36.

Tariful inseratelor:

Publicații 15 filleri m/m. pe 1 coloană. Anunțuri 10 filleri cm². Mica publicitate 5 filleri cuvântul, cu caractere grase 10 fill. cuvântul.

Gustul bun

caracterizează purgativul Darmol. Pe lângă această el vă servește dulce, fără dureri. Iată de ce adulții și copiii iau cu plăcere

DARMOL

Mica Publicitate

CUMPĂR casă în valoare de 4000—5000 Pengö. Oferte „Casă mică” la Administrația ziarului. 199

TRIMITETI data nașterii, primiți descrierea vieții, numărul norocos. Anexați măci 1 pengö pentru răspuns. „Corvino”, Kolozsvár-Cluj, Hegyalatti-ut. 24. 200

PREDAU ore de limba latină, matematici și istorie. Curs inferior. Kolozsvár-Cluj, Madács-u. 39 (f. Rădulescu). 201

CAUT spre cumpărare casă familiară sau de raport, modernă în valoare 1—5 milioane lei. Plata în România autorizată. Oerte amănunțite sub „Oficios” la Administrație. 202

LEFTIN și bine lucrează croitor român. Str. Barabás Miklós (fost Coroian) Nr. 1. Primește pentru confecționare costume pentru dame și domni.

COLECȚII frumos legate din revistele „Universul copiilor”, „Dimineața copiilor” și „Realitatea Ilustrată”, de vânzare. Görögtemplom (Biserica ortodoxă) nr. 13. 198

PREDAU florărie bine introdusă din centrul orașului cu 1 Martie a. c. Adresa la ziar. 197

CAUT dactilografă perfectă pentru 1—2 ore la zi — să știe corespondența și în limba maghiară. Adresa la ziar sub „perfectă”.

CAUT apartament mobilat compus din 2 camere, baie, bucătărie, pe cât posibil în centru. Sub „Apartament” la ziar.

Infanteria aeriană: arma secolului al XX-lea

Cum operează detașamentele de „vânători parașutiști”. Recrutarea și instrucția parașutiștilor

Măsurile de apărare anti-aeriană luate de România

Ne aducem cu toți aminte de surprinzătoarea acțiune a parașutiștilor germani în campania din Olanda și Belgia. De atunci au trecut aproape 8 luni și comunicatele înaltelor comandamente, nu au amintit nici o nouă acțiune de acest fel. Părea că se va da uitării arma infanteriei aeriene, dar iată că în săptă-

bue să fie foarte robusți, dispunând în special de un aparat respirator și circulator perfect. Deasemenea ei trebuie să fie animați de un curaj extraordinar, gata în orice moment de sacrificiu. Antrenamentul individual pentru formarea lor, se face metodic în școli speciale. Tinerii selecționați sunt puși să sară

scopul ca atunci, când se vor executa sărituri în grup, oamenii să se poată aduna cât mai repede în jurul comandantului, gata de luptă în orice moment.

Parașutistul poartă o centură de piele de care se fixează arma (carabina sau pistolul mitralieră), munițiunile și uneltele sa.

Se vedem, cum se întâmplă a coborâre cu parașuta? Momentul cel mai potrivit pentru seritură este atunci, când avionul ajunge la o înălțime între 600—1000 m. deasupra teernului ales. Avionul își încetinește zborul și parașutistul se aruncă în gol cu bustul înainte, urmat imediat de ceilalți camarazi. Parașutistul apasă pe mânerul de deschidere la un anumit timp după săritură, pentru a se ajunge la a aterizare cât mai grupată. Adevărat, că prin aceasta întârziere, greutatea corpului imprimă o viteză de prăbușire mereu crescândă. Astfel după o cădere liberă de 10 secunde, corpul atinge viteza de 180—200 km. pe oră, adică 45—50 m. pe secundă. În momentul când se deschide parașuta, corpul este puternic zmucit, apoi deodată viteza de coborâre se reduce la 5—6 m. pe secundă.

Parașutele de astăzi sunt atât de perfecționate, încât sunt excluse accidentele datorită nefuncționării materialului, în schimb șocul destul de violent din momentul atingerii pământului poate provoca mici accidente, începând dela o simplă vânătee, până la fracturarea unui membru. Este cazul recentei

Un grup de „vânători parașutiști” în momentul lansării din avion.

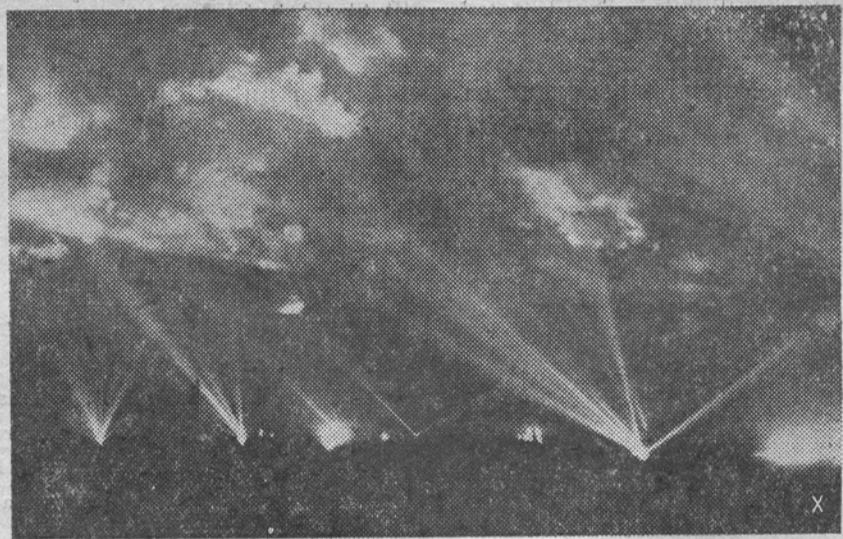
mâna trecută parașutiștii au revenit în actualitate. Grupul de parașutiști britanici lansați în câteva localități din nordul Italiei, ne-au deșteptat atenția asupra faptului, că în desfășurarea viitoare a războiului cu siguranță beligeranții vor mai recurge încă la întrebuintarea parașutei ca mijloc de transport între avion și teritoriul inamic. Pentru a orienta cetitorii noștri, vom da unele lămuriri asupra acestui nou mijloc de luptă.

Care este acțiunea parașutiștilor?

Grupuri mici de oameni sunt trimiși la pământ cu parașute, prin surprindere, adesea folosind semiobscuritatea zorilor, în regiunile unde vigilența inamicului se presupune că este mai slabă, pentru a executa diferite distrugerii (uzine, gări, poduri, aeroporturi etc.) și a provoca acte de terorism. Aceste acțiuni pot crea în rândurile inamicului a stări de enervare și nesiguranță, care va avea ca rezultat scăderea moralului și a puterii de rezistență. Deasemenea parașutiștii punând stăpânire pe un teren de aviație inamic, asigură aterizarea avioanelor proprii care transportă unități constituite gata a întreprinde acțiuni ofensive. În sfârșit ei mai pot să ocupe pe teritoriul inamic instalațiuni importante aflate în apropierea frontierei cu scopul de a împiedeca distrugerea și de a le asigura funcționarea ulterioară.

Condițiile de lansare cu parașute fiind extrem de grele, oamenii aleși tre-

mai întâi dintr'un turn anume construit, care este prevăzut cu un dispozitiv asemănător unei parașute deschise. Cu ajutorul unui scripete viitorul parașutist este coborât lent spre pământ, obișnuindu-se astfel organismul în vederea lansării adevărate și înlătu-

Reflectoarele brăzdează cerul în căutarea avioanelor inamice.

rând frica inițială specifică acestui fel de exerciții.

Se trece apoi la sărituri reale, dela înălțimi variabile, apoi din ce în ce mai mici, atât cât permite siguranța deschiderii parașutei. Exercițiile viitoare urmăresc precizia în aterizare, în

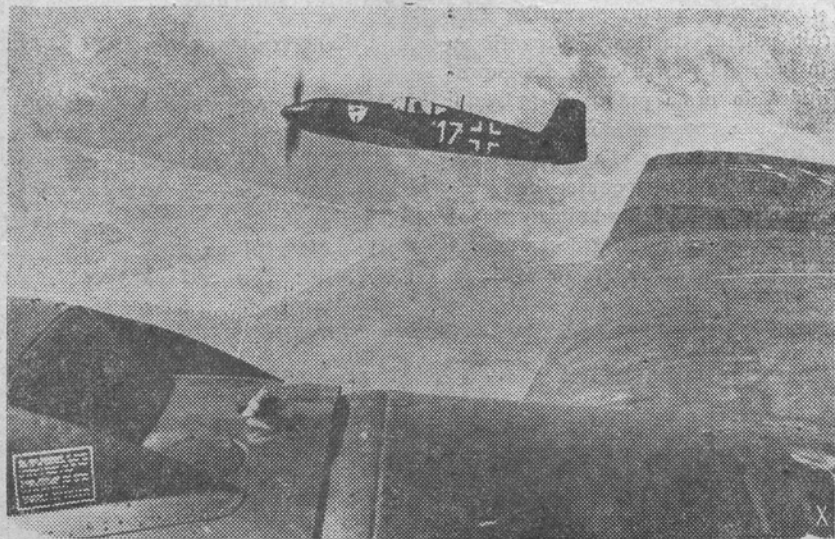
lansări de parașutiști britanici în Italia, când unul dintre ei și-a fracturat piciorul.

Materialul deasemenea se poate arunca cu parașuta, astfel în interiorul unor tuburi metalice speciale se așează obiecte grele (mitraliere, munițiuni, hrană, etc.) care la momentul voit sunt azvârlite din avion. Deschiderea acestor parașute se face în mod automat.

Un pluton de parașutiști (cca 40 oameni) care este imbarcat cel mult în două avioane de transport, se poate lansa într'un timp de 16 secunde și poate ateriza într'un dreptunghi de 200×400 m. Ajuns la pământ parașutistul trebuie să-și strângă parașuta, să se pregătească de luptă și să se adune în jurul comandantului.

S'a calculat că dela efectuarea saltului din avion și până în momentul când trupa se regroupează în mâna comandantului gata de acțiune, nu trec decât 3 minute și jumătate. În astfel de condițiuni, într'adevăr se poate conta pe realizarea surprizei.

Parașutiștii germani au obținut succese formidabile anul trecut, dar nu trebuie să uităm, că în acel timp nimeni nu se aștepta la utilizarea lor în operațiuni.

Avioanele care transportă pe parașutiști sunt însoțite de avioane de vânătoare care le apără împotriva atacurilor avioanelor inamice.

Cronica militară

Urmare din pag. 5-a)

Astăzi însă întreaga lume este conștientă de pericolul infanteriei aeriene și datorită măsurilor speciale de apărare, misiunea parașutiștilor s'a îngreunat simțitor.

Ruperea relațiilor diplomatice dintre Marea Britanică și România ar putea să atragă după sine iminența unui pericol aerian. Pentru a nu fi surprinși de evenimente s'au luat din timp toate măsurile de prevedere și protecție.

Luminile din orașe sunt ascunse sau chiar stinse pentru a împiedeca orientarea aviatorilor inamici, întrucât atacurile aeriene obișnuite se produc în timpul nopții.

Din cauza întinericului orientarea aviației adverse se face și după luminile localităților întâlnite în drum. Cele mai mici lumini din sate sunt observate din avion și pot servi ca puncte de reper pentru urmarea drumului. Cu toate că astăzi se poate zbura fără vizibilitate cu ajutorul aparatelor speciale, ar părea că nu are mare rost ascunderea luminilor, dar experiența actualului război ne arată tocmai contrariul. Intr'adevăr s'a constatat că adesea avioanele n'au putut identifica obiectivul propus a fi bombardat și că bombele au căzut peste câmp sau în mare, datorită tocmai ascunderii perfecte a luminilor.

Pentru a se apăra de spărturile bombelor și într'o oarecare măsură chiar de loviturile

în plin, populația civilă este îndemnată în caz de alarmă să intre în adăposturi. În legătură cu aceasta este interesant să arătăm că pericolul cel mai mare pentru persoanele ce nu intră, în adăposturi nu îl formează bombele inamice, ci spărturile proiectilelor trase din tunurile antiaeriene proprii. Un astfel de proiectil este prevăzut cu un focos dublu (focosul este mecanismul care provoacă explozia bombei la cea mai mică atingere), pentruca în cazul când avionul nu este atins, al doilea focos provoacă explozia proiectilului în mod automat după 7 secunde de parcurs, rupând proiectilul în zeci de bucăți care în căderea lor spre pământ ar putea răni persoanele aflate în acel loc.

În ceea ce privește apărarea antiaeriană din România, cea mai bună garanție de securitate îl formează prezența trupelor germane, precum și a unităților românești instruite de acestea și înzestrate cu același material. Escadrilele de vânătoare germano-române sunt formate din aceleași avioane Heinkel 111 și singura deosebire este doar crucea neagră germană și cocarda tricoloră românească pictate pe planurile avioanelor.

Instrucătorii aviatori germani recunosc că au fost surprinși, găsind în camarazii lor români, calități excepționale de adevărați zburători.

P. I.

Un senator opoziționist a cerut prelungirea discuțiilor asupra proiectului de ajutorarea Angliei până la sfârșitul războiului

WASHINGTON, 22. (DNB). — În ședința de Vineri a senatului senatorul democrat Bulow s'a opus proiectului de lege pentru ajutorarea Angliei. Senatorul a accentuat importanța argumentelor invocate de ceilalți oratori care s'au opus deasemenea proiectului. Și-a exprimat părerea că senatorii și deputații ar trebui să facă o obstrucție tinând

discursuri lungi, pentru a împiedeca intrarea în vigoare a legii până la terminarea războiului european. Acest fapt ar cruța poate Statele-Unite de a se amesteca în acest război și de a ajunge la un faliment național. Oratorul a excepționat îndeosebi împrăjirea, că legea dă prea mari puteri președintelui. — (MTI).

Lucrările consiliului de miniștri

BUDAPEST 22. (MTI). — Membrii guvernului s'au întrunit Vineri după masă la ora 5 în consiliu sub președinția contelui Teleki Paul, președintele consiliului de miniștri. În consiliul de miniștri s'au discutat probleme curente până la ora 11.

Noul comisar englez pe lângă Statele Sud-Africane

LONDRA, 22. (Reuter). — Regele Angliei a aprobat numirea lordului Harleigh în demnitatea de comisar general al Angliei pe lângă Uniunea statelor Sud-Africane. (MTI).

Englezii părăsesc Siamul

ROMA 22. (Stefani). — Din comunicatul medical dat Vineri seara la ora 21.15 rezultă că exregele Alfonso al XIII-lea suferă de o slăbire generală a inimii. Suferințele au început înainte de 24 ore și continuă.

D. Hóman Bálint a sosit la Belgrad

BELGRAD, (MTI). — D. Hóman Bálint, ministrul cultelor a sosit împreună cu soția la ora 22.27 la Belgrad, venind din Sofia.

În gara Belgrad i s'a făcut o primire solemnă. După cuvântul de bun venit, d. Krek, ministrul de instrucție din Jugoslavia, a prezentat oaspetelui demnitarilor jugoslavi.

A început procesul arhitecților cari au construit palatul „Carlton“

BUCUREȘTI, 22. (DNB). — Tribunalul din București a început Vineri desbaterile procesului intentat împotriva arhitecților Cantacuzino și Achim și a antreprenorilor care au construit palatul Carlton. Acuzății au fost dați în judecată pentru omor din imprudență, fiindcă în urma prăbușirii palatului Carlton din cauza cutremurului de pământ, au murit 140 de persoane. La cererea acuzării Tribunalul a ordonat citarea conducătorilor serviciului tehnic și administrativ al municipiului București și astfel desbaterea a fost amânată pe ziua de 10 Martie 1941.

Statele-Unite au furnizat Angliei și aliaților avioane în valoare de 312 milioane dolari

— WASHINGTON, 22. (Reuter). — Ministrul comerțului a comunicat în cursul zilei de Vineri că Statele-Unite au furnizat anul trecut imperiului britanic și altor state 3532 avioane și 4986 motoare de avioane în valoare totală de 312 milioane dolari. Și anume Anglia a primit avioane în valoare de 135 milioane, Canada

în valoare de 34 milioane, Australia în valoare de 16 milioane, Africa de Sud în valoare de 4 milioane, Franța în valoare de 75 milioane, China în valoare de 11 milioane, Indiile Olandeze în valoare de 6 milioane și Turcia în valoare de 2 milioane dolari. (MTI).

Germania va întreprinde o acțiune rapidă împotriva Angliei

WASHINGTON, 22. — Raportul comisiei de externe a senatului a făcut presei următoarele declarații cu privire la ajutorarea Angliei:

„Sunt convins că Germania va porni în cel mai scurt timp o acțiune

extrem de rapidă împotriva Angliei. În timp de 10 zile se pot petrece evenimente de o importanță uriașă. Chiar de aceea cred că ar fi util ca Anglia să fie ajutată fără întârziere.

Conferințe religioase

Pentru duhovnicească zidire a Românilor din orașul nostru, Societatea jemeilor ortodoxe române din Cluj, aranjează o serie de conferințe religioase în postul Sfințelor Paști.

Prima conferință o va rosti P. S. S. Episcopul Nicolae Colan, Duminică 9 Martie a. c. ora 5 după masă în catedrala ortodoxă din localitate.

Conferința va fi încadrată într'un concert religios executat de Corul Episcopiei, sub conducerea P. C. Consilier L. Curea.

Celelalte conferințe se vor ține în sala de festivități a Episcopiei, Piața Hitler Adolf 18. în Duminicile următoare din postul Sfințelor Paști, la aceeași oră.

Intrarea liberă.

Programele amănunțite ale acestor manifestații religioase vor fi anunțate la timp în „Tribuna Ardealului“.

Aniversarea de 650 de ani dela întemeierea statului federal elvețian

BERNA 22. — Agenția telegrafică elvețiană anunță, că la 1 August 1941 se împlinesc 650 de ani dela întemeierea statului federal elvețian. În toată Elveția se fac pregătiri pentru serbarea acestei aniversări. În sunetul clopotelor, parada trupelor și o serie de cuvântări festive vor exprima marea serbare a poporului elvețian. (MTI).

SPECTACOLE:

TEATRU:

„Vătaful lăutarilor“.

CINEMATOGRAFE:

ROYAL: Serenada Schubert: Imi cântă inima.

CAPITOL: „O serată la curte“.

EDISON: „Diavolii sburători“.

EGYTEM: „Dealungul unei vieți“.

RIO: „Mânzul galben“.

URANIA: „Tu ești cântecul“.

Boala ex-regelui Alfonso al Spaniei

TOKIO 22. (DNB). — Agenția „Domei“ anunță că societatea engleză din Thailand a hotărât, că toți englezii să părăsească Siamul în termen de 2 luni în afară de aceia, care au primit vreo misiune specială. (MTI).

Misiunea militară portugheză în Anglia

LONDRA, 22. (Reuter). O delegație militară portugheză sub conducerea unui colonel de stat major studiază în Anglia metodele de apărare. (MTI).

USA cumpără stocurile de lână din America de Sud

NEW-YORK, 22. (Reuter). Conducătorii industriei de țesut nu dau crezare știrilor răspândite în sensul că Statele-Unite se ocupă cu ideea de a cumpăra pe toată durata războiului, toate stocurile de lână din America de Sud. (MTI).

Șefii triburilor abisiniene în serviciul Italiei

ADDIS-ABEBA 22. — Numeroși șefi de trib din Abesinia și-au oferit serviciile lor comandamentului militar italian.

În cursul zilei de ieri aviația germană și italiană a executat un atac aerian reușit, împiedicând astfel pe englezi să transporte material de război din Egipt în Grecia.

Grecii desmint debarcarea trupelor engleze

ATENA 22. — Cercurile competente elene desmint categoric știrea lansată în străinătate despre debarcarea trupelor engleze pe insulele Lemnos. În același timp se desmint știrile care susțin că trupele generalului Wavel ar fi în drum spre Grecia.

AZI ultima zi la Cinema ROYAL :

SERENADA SCHUBERT: INIMA ÎMI CÂNTĂ

în rolurile principale Lilian Harvey și Lenis Jouvel. — JURNAL!

Măine premiera: CIOARA DIN VÂRFUL TURNULUI

Dr. IOAN TIBIL și dr. GAVRIL I. TOMA avocați Nagybánya-Baia Mare își continuă activitatea de avocați ca asociați în biroul din Nagybánya-Baia Mare, strada Jókai (fosta Gubelor) No. 8, în fostul birou a lui Dr. Teofil Dragoș. Telefon: 146.